

ኤልያስ - ቁጥር አሥር

Jeff Pippenger
2023-10-13

1856

የሚለራይት እንቅስቃሴ በኢሳይያስ ምዕራፍ ሰባት ውስጥ በ742 ዓ.ዓ. የጀመረ የስድሳ አምስት ዓመት ትንቢት በኩል ተወክሎ ነበር። በኢሳይያስ ታሪክ ውስጥ የተፈጸሙት እነዚህ ስድሳ አምስት ዓመታት ከ1798 እስከ 1863 ያሉትን ስድሳ አምስት ዓመታት ይወክላሉ። አልፋና ኦሜጋ ሁልጊዜ ማጨረሻውን ከመጀመሪያው ጋር ያሳያሉ። የስድሳ አምስት ዓመት ትንቢቱ በእስራኤል ሰሜናዊና ደቡባዊ መንግሥታት ላይ የተጣለውን የሰባት ጊዜ እርግጥን ይለይታል። በሰሜናዊው መንግሥት ላይ የመጀመሪያው ሰባት ጊዜ በ723 ዓ.ዓ. ተጀመረ፤ ኢሳይያስ ትንቢቱን ለንጉሥ አካዝ ካቀረበ ከአሥራ ዘጠኝ ዓመት በኋላ። በደቡባዊው መንግሥት ላይ የመጨረሻው ሰባት ጊዜ ደግሞ በ677 ዓ.ዓ. በዚያ ስድሳ አምስት ዓመታት ፍጻሜ ላይ ተጀመረ።

በኤፍሬም ላይ የመጣው የሰባት ዘመን የመጀመሪያው እርግጥን በ1798 ተፈጸመ፤ ይህም የዳንኤል ምዕራፍ ስምንተኛ ዘጠኝ ያለው የኡላይ ወንዝ ራእይ የተከፈተበት የመጨረሻ ዘመን ነበር። ይህ በትንቢታዊ ሁኔታ የመጀመሪያው መልእክት መልእክት መድረሱንና የሚለራውያን እንቅስቃሴ ትንቢታዊ መጀመሪያን ሁለቱንም አመለከተ። በይሁዳ ላይ የመጣው የሰባት ዘመን የመጨረሻው እርግጥን በ1844 ተፈጸመ፤ ይህም የሦስተኛው መልእክት መልእክት መድረስ ነበር። ከዚያ ከአሥራ ዘጠኝ ዓመታት በኋላ፣ በ1863፣ በትንቢቱ መጀመሪያ የተወከሉት ስልጣን አምስት ዓመታት የሚለራውያን እንቅስቃሴ ማጨረሻን የሎዶቅያ የሰባተኛ ቀን አድቪንቲስት ቤተ ክርስቲያን መጀመሪያን አመለከቱ። ከ1863 ሰባት ዓመታት በፊት፣ በ1856፣ ጄምስ ዋይት የሚለራውያን እንቅስቃሴ ከፊላዴልፊያ ቤተ ክርስቲያን መሆኑን እንዳቆመና የሎዶቅያ ቤተ ክርስቲያን እንደ ሆነ መለየት ጀመረ። የልጅ ልጁም የኤላን ዋይትን የሕይወት ታሪክ ሲጽፍ፣ ስለ 1856 ታሪክና ስለ ሎዶቅያ መልእክት ይጽፋል።

“መልእክቱ ለሎዶቅያ”

ሰንበትን የሚጠብቁ አድቪንቲስቶች በራእይ 2 እና 3 ውስጥ ለሰባቱ ቤተ ክርስቲያናት የተሰጡት መልእክቶች የክርስቲያን ቤተ ክርስቲያንን በዘመናት ሁሉ ያለፈችውን ልምድ እንደሚያሳዩ አቋም ወስደው ነበር። ወደ ሎዶቅያ ቤተ ክርስቲያን የተላከው መልእክት እነርሱ በዚያን ጊዜ “ስም ብቻ አድቪንቲስቶች” ብለው የሚጠሩአቸውን፣ ሰባተኛውን ቀን ሰንበት ያልተቀበሉትን እንደሚመለከት ደርሰው ነበር። ጄምስ ዋይት በጥቅምት 9 የ Review እትም ላይ በአጭር አርታዊ ጽሑፍ ውስጥ አንዳንድ አሳብ የሚያነቃቁ ጥያቄዎችን አነሳ፤ እነዚህንም በሚከተለው ንግግር አስቀድሞ አቀረባቸው፡-

“ጠባቂ ሆይ፣ ስለ ሌሊቱ ምን ትላለህ? የሚለው ጥያቄ እንደ አዲስ ሊነሣ ጀምሮአል። አሁን ግን የሚመለከቱትን ጉዳይ ለማስታወስ ብቻ የሚቀርቡ ጥቂት ጥያቄዎች ብቻ ለመጠየቅ በታ አለ። ሙሉ መልስ ግን በቅርቡ እንደሚሰጥ እንታመናለን።—Review and Herald, ጥቅምት 9, 1856።

“ከጠየቃቸው አሥራ አንዱ ጥያቄዎች መካከል፣ ስድስተኛው በሎዶቅያውያን ላይ በቀጥታ ያተኮረ ነበር።”

“6. የሎዶቅያን ሁኔታ (ለሙቅ ያልሆኑ፣ ቀዝቃዛም ሆነ ሞቃትም ያልሆኑ) የሦስተኛውን መልእክት መልእክት እንደሚያመኑ የሚናገሩትን ሕዝብ ሁኔታ በትክክል አያመለክትም?—እዚያው።

“የመጨረሻው ጥያቄ ጉዳዩን በግልጽ ያሳያል፡-”

“11. ይህ እንደ ሕዝብ ያለን ሁኔታ ከሆነ፣ የ’እውነተኛው ምስክር’ን ‘ምክር’ ካልሰማን በቀር ለእግዚአብሔር ሞገስ ተስፋ ለማድረግ እውነተኛ ምክንያት አለንን? ሀብታም እንድትሆን በእሳት የተፈተነ ወርቅ ከእኔ እንድትገዛ፣ እንድትለበስም የራቁትነትህ ነውር እንዳይገለጥ ነጭ ልብስ፣ እንድታይም ዓይኖችህን በዓይን መድኃኒት እንድትቀባ እመክርሃለሁ። እኔ የምወዳቸውን ሁሉ እገሥዳለሁ እቀጣለሁም፤ እንግዲህ ቅንዓት አድርግ ንስሐም ግባ። እነሆ፣ በደጅ ቆሜ አንኳኳለሁ፤ ማንም ድምፃን ቢሰማ ደጁንም ቢከፍትልኝ፣ ወደ እርሱ እገባለሁ ከእርሱም ጋር እራት እበላለሁ፣ እርሱም ከእኔ ጋር። ድል ለሚነሣ እኔ ደግሞ ድል እንደ ነሣሁ ከአባቴም ጋር በተፋኑ እንደ ተቀመጥሁ፣ ከእኔ ጋር በተፋኑ እንዲቀመጥ እሰጠዋለሁ። ራእይ 3፡18-21።—በዚያው።”

“የጉዳዩ እውነት ለጄምስ ዋይት አእምሮ ገና እየበራ መሆኑ ግልጽ ነው። በቀጣዩ የReview እትም ውስጥ፣ በዚያው ርዕስ ሥር፣ ስለ ሰባቱ ቤተ ክርስቲያናት የሰባት አምድ ገለጻ ቀርቦ ነበር። በመክፈቻ ንግግሩም እንዲህ ሲል ገለጸ፡-”

“እነዚህ ሰባቱ ቤተ ክርስቲያናት የጠቅላላውን የክርስቲያን ዘመን መስክ የሚሸፍኑ፣ በሰባት የጊዜ ዘመናት ውስጥ የሚታዩ ሰባት የክርስቲያን ቤተ ክርስቲያን ሁኔታዎችን እንደሚወክሉ ከአንዳንድ ዘመናዊ ተርጓሚዎች ጋር መስማማት ይገባናል።—እዚያው፣ ጥቅምት 16, 1856።”

«ከዚያም ትንቢቱን አነሣ፤ እያንዳንዱንም ቤተ ክርስቲያን በተለይ እየተመለከተ ተናገረ። ወደ ሰባተኛይቱ፣ ወደ ላኦዴቅያ ሲደርስ፣ እንዲህ ሲል አወጀ፡-»

ለእኛ እንደ ሕዝብ ስንመለከት የዚህ ቤተ ክርስቲያን አሳዛኝ መግለጫ እንዴት ያዋርደናል! እናም ይህ አስፈሪ መግለጫ የአሁኑን ሁኔታችን እጅግ ፍጹም በሆነ መልኩ የሚያሳይ ምስል አይደለምን? እውነት ነው፤ እናም ይህን ለሎዴቅያ ቤተ ክርስቲያን የተሰጠውን የሚመረምር ምስክርነት ኃይል ለማስወገድ ለመሞከር ምንም ጥቅም አይኖረውም። ጌታ እንድንቀበለውና ከእርሱም እንድንጠቀም ይርዳን።—በዚያው ምንጭ።

«ለሎዴቅያ ቤተ ክርስቲያን ሁለት ዓምዶችን ካቀረበላት በኋላ፣ በመደምደሚያው የተናገራቸው ቃላት ጽኑ ጥሪ አቀረቡ፡-»

«ውድ ወንድሞች ሆይ፣ ዓለምን፣ ሥጋን፣ ዲያብሎስንም ማሸነፍ ይገባናል፤ ያለዚያ በእግዚአብሔር መንግሥት ውስጥ ክፍል አይኖረንም።... ይህን ሥራ ወዲያውኑ ያዙት፤ በእምነትም ለተናጸሁ ሎዴቅያውያን የተሰጡትን የጸጋ ተስፋዎች ይጠይቁ። በጌታ ስም ተነሡ፣ ብርሃናችሁም ለየተባረከ ስሙ ክብር ይብራ።—በዚያው»

“ከሜዳው የመጣው ምላሽ እጅግ አስደናቂ ነበር። ጂ. ደብልዩ. ሆልት ከአሃዮ በጥቅምት 20 እንዲህ ብሎ ጻፈ፡-

“አዎን፣ እኔ በእግዚአብሔር ትእዛዛትና በኢየሱስ እምነት ያለውን ሦስተኛውን መልእክት የምንይዝ እኛ ይህ ንግግር የተነገረላት ቤተ ክርስቲያን እንደሆነን አምናለሁ፤ እንድናይም የተፈተነ ወርቅንና ነጭ ልብስን እንዲሁም የዓይን ቅባትን ለመቀበል በመጠየቅ ከመፍጠን የሚቀድመን ጊዜ የለም።—Ibid., Nov. 6, 1856.

“ከሰሜን ምሥራቅ አዲስ ድምፅ በዚህ ጉዳይ ላይ ተሰማ፤ ይህም የማሳቹሴትስ ፕሪንስተን ከተማ ነዋሪ የነበረው ስቴፈን ኤን. ሀስኬል ነበር። እርሱ እንደ አንደኛው ቀን አድሼንቲስት በ20 ዓመቱ መስበክ ጀምሮ ነበር፤ አሁን ግን ከሦስት ዓመት በኋላ በሦስተኛው የመልእክ መልእክት ውስጥ ነበር። መጽሐፍ ቅዱስን በጥልቀት የሚያጠና ሰው እንደ ነበረ፣ የሰባቱን ቤተ ክርስቲያናት ጉዳይ የሚያስተዋውቅ

የዋይትን አጭር የመጀመሪያ አርታኪያ ከተመለከተ በኋላ፣ ለReview የተራዘመ ጽሑፍ ለመጻፍ መረጠ:-”

“የተጠቀሰው ርእስ ባለፉት ጥቂት ወራት ለእኔ የጥልቅ ፍላጎት ነገር ሆኖ ቆይቷል።... ለአንድ ጊዜ እንዲህ ብዬ እንድናምን ተመርቻለሁ፤ ማለትም ለሎዶቅያውያን የተሰጠው መልእክት የእኛ ነው፤ ማለትም በሦስተኛው መልእክት የሚያምኑ እኛ የሚመለከት ነው፤ ይህንም መልእክት የእኛ መሆኑን እኔ ጥሩ ብዬ የምቁጥራቸው ብዙ ምክንያቶች ስላሉ ነው። ከእነዚህ ሁለቱን እጠቅሳለሁ።—Ibid.”

«ይህንንም ያደርጋል፤ ለመደምደሚያዎቹም ሁለት ዓምዶችን በመስጠት። በመዝጊያውም እንዲህ ሲል ገለጸ:-»

“የሦስተኛው መልእክት መልእክት ንድፈ ሐሳብ ብቻ ፈጽሞ፣ አዎ ፈጽሞ አያድነንም፤ ያለ ሠርግ ልብስ፣ እርሱም የቅዱሳን ጽድቅ ነው። በጌታ ፍርሃት ቅድስናን ፍጹም ማድረግ ይገባናል።—Ibid.

ጀምስ ዋይት ለሎዶቅያ ቤተ ክርስቲያን መልእክት የተመለከቱ አርታኪ ጽሑፎቹን ሲቀጥል፣ ሰንበትን የሚጠብቁ አድቪንቲስቶች በአሁኑ ጊዜ በReview ውስጥ የሚያነገሱት አሳቦች የሚያስደንግጡ ነበሩ፤ ነገር ግን በጥልቅና በጸሎት የተሞላ አስተያየት ከተደረገባቸው በኋላ እነርሱ ተግባራዊ መሆናቸው ታየ። ወደ አርታኪው የተላኩ ደብዳቤዎች እጅግ ሰፊ የሆነ ስምምነት እንዳለ አሳይተው ነበር፤ እንዲሁም መነቃቃት በመካሄድ ላይ እንዳለ ይጠቁሙ ነበር። ያ ቀስቃሽ መልእክት የስሜታዊ መነቃቃት ፍሬ እንዳልሆነ፣ በሚያዝያ 1857 የታተመው በTestimony No. 3 የመጀመሪያው ጽሑፍ፣ Be Zealous and Repent በሚል ርዕስ የወጣው፣ ይመሰክራል። ጽሑፉም እንዲህ በማለት ይከፈታል:- “ጌታ በአሁኑ ጊዜ በሙቀትና በብርድ መካከል ባለው ለስላሳ ሁኔታዎ ስለምትገኘው ቤተ ክርስቲያን አንዳንድ ነገሮችን በራእይ አሳይቶኛል፤ እነዚህንም ለእናንተ እነግራችኋለሁ።”—1ፐ, ፖጽ 141። በዚህ ውስጥ ኤሊን ዋይት ሰይጣን በምድራዊ ብልጽግናና በንብረት አማካይነት በቤተ ክርስቲያን ላይ የሚፈጽመውን ጥቃት ስለ ተገለጠለት አቀረበች።” Arthur White, Ellen G. White: The Early Years, volume 1, 342–344.

እንቅስቃሴው የሚለራውያን በትንቢታዊ መልኩ እንደ ፍላጊያዎቹ ቤተ ክርስቲያን ጀመረ፤ በ1856 ግን የሎዶቅያ ቤተ ክርስቲያን ሆነ። ከዚያም ሰባት ዓመት በኋላ ያ እንቅስቃሴ ተጠናቀቀ፤ ሰባተኛ ቀን አድቪንቲስት ቤተ ክርስቲያንም እንደ ሎዶቅያ ቤተ ክርስቲያን ተጀምሮ ከጌታ አፍ እስክትተፋ ድረስ እንዲሁ ትቆያለች። የአንድ መቶ አርባ አራት ሺህ እንቅስቃሴ ከሎዶቅያ ቤተ ክርስቲያን መንጋ ውስጥ ወጣ፤ እንደዚሁም የሚለራውያን እንቅስቃሴ ከሰርዴስ ቤተ ክርስቲያን መንጋ ውስጥ ወጥቶ ነበር። የአንድ መቶ አርባ አራት ሺህ እንቅስቃሴ ከሚለራውያን እንቅስቃሴ ጋር ተመሳሳይ ነው፤ ምክንያቱም የመጀመሪያው እንቅስቃሴ ከፍላጊያዎቹ ወደ ሎዶቅያ እንደተለወጠ ሁሉ፣ የመጨረሻው እንቅስቃሴም ከሎዶቅያ ወደ ፍላጊያዎቹ ይለወጣል። በሚለራውያን ታሪክ ከፍላጊያዎቹ ወደ ሎዶቅያ የተደረገው የሽግግር ነጥብ በ1856 በተለይ ተመልክቶ ስለተሰጠ፣ እግዚአብሔር ፈጽሞ ስለማይለወጥ በመጨረሻው እንቅስቃሴም ይህ የሽግግር ነጥብ ምልክት ሊደረግለት ይገባል። የሽግግሩ ነጥብም በራእይ ምዕራፍ አሥራ አንድ በጎዳናዎች ላይ ከሚገደሉት ሁለቱ ነቢያት ጋር ተለይቶ ይታወቃል።

ምስክርነታቸውንም በፈጸሙ ጊዜ፣ ከወለል የሌለው ጥልቅ ጉድጓድ የሚወጣው አውሬ ከእነርሱ ጋር ጦርነት ያደርጋል፣ ያሽንፋቸውማል፣ ይገድላቸውማል። ሬሳቸውም በታላቂቱ ከተማ መንገድ ላይ ይተኛል፤ ይህችም ከተማ በመንፈሳዊ ምሳሌ ሰይምና ግብፅ ተብላ የምትጠራ ናት፣ ጌታችንም ደግሞ በዚያ የተሰቀለበት ናት። ራእይ 11፣7፣ 8።

የመጨረሻው እንቅስቃሴ ይሞታል፣ ከዚያም ይቆማል፣ ከዚያ በኋላም እንደ ሰንደቅ ይነሣል። ይህን በማድረጉ ከሪፐብሊካኑ ቀንድ ጋር ይጣጣማል። ሪፐብሊካኑ ቀንድ ለአውሬው ምስል ይሠራል፤ የሚሠራለትም ያ ምስል ያለው አውሬ በራእይ ምዕራፍ አሥራ ሰባት ውስጥ ተጠቅሷል፣ ያም አውሬ የሞት ቀስል የተቀበለው

አምስተኛው ራስ እንደሆነ ተለይቶ ይታወቃል፤ እርሱም እንደ ስምንተኛው ራስ ይነሣ ዘንድ ነበር። ከሰባቱ የሆነው እንደ ስምንተኛው ይነሣ ነበር።

ነበረውም አውሬ፣ አሁንም የለም፤ እርሱ ራሱ ስምንተኛው ነው፣ ከሰባቱም ነው፣ ወደ ጥፋትም ይሄዳል። ራእይ 17፡11።

በሪፐብሊካን ቀንድ የዚያን አውሬ ምስል ይሠራ ነበር፤ ስለዚህም ይገደል እና ከዚያ ይነሣ ነበር። በተነሣ ጊዜም ከቀደሙት ሰባት ራሶች የወጣ ስምንተኛው ራስ ይሆን ነበር። ፕሮቴስታንት ቀንድ እንደ ሪፐብሊካን ቀንድ በዚያው የምድር አውሬ ላይ ይቀመጣል፤ ስለዚህም ተመሳሳይ ትንቢታዊ ተለዋዋጮችን ሊይዝ ያስፈልገዋል። በሚለራዊ እንቅስቃሴ ውስጥ ከፊላዴልፊያ ወደ ሎዶቅያ የተደረገው ሽግግር፣ በመጨረሻው እንቅስቃሴ ውስጥ ከሎዶቅያ ወደ ፊላዴልፊያ የሚደረገውን ሽግግር አስቀድሞ ያመለክታል።

የመጨረሻው እንቅስቃሴ በ2020 ዓ.ም. ጁላይ 18 ገዳይ ቁስልን በተቀበለ ጊዜ፣ እንደ ሎዶቅያ ሞተ። በራእይ ምዕራፍ አሥራ አንድ እንደተወከለው ወደ ፊላዴልፊያ በተሻገረ ጊዜ፣ ከሰባቱ የሆነችውን ስምንተኛይቱን ቤተ ክርስቲያን ትወክላለች። በ2020 ዓ.ም. የሆነው ሞት ከሪፐብሊካን ቀንድ ጋር ተመሳሳሎ ታይቷል፤ ምክንያቱም ከ1989 ዓ.ም. የመጨረሻው ዘመን ጀምሮ ስድስት ፕሬዚዳንቶች ነበሩ። ስድስተኛው ፕሬዚዳንት ገዳይ ቁስል ተቀበለ፣ እርሱም በ2024 ዓ.ም. ይፈጠራል። ያ ራስ ከ1989 ዓ.ም. የመጨረሻው ዘመን ጀምሮ የአሜሪካ ዩናይትድ ስቴትስ ስምንተኛው ራስ ይሆናል፣ እርሱም ከሰባቱ የሆነ ይሆናል። ሁለቱም ቀንዶች ከስድስተኛ ወደ ስምንተኛ የሚሆኑት ነበሩ። ይህ እውነት ከምሕረት ዘመን መዘጋት በፊት በሚፈታው የኢየሱስ ክርስቶስ ራእይ መልእክት ውስጥ ትልቅ ክፍል ነው።

ስለዚህ የአሁኑን ታሪካችንን የሚያመለክተውን የሚለር እንቅስቃሴ ታሪክ በግልጽ ሁኔታ መረዳት አስፈላጊ ነው። እህት ዋይት በ1856 የጀምሮ ዋይት በእንቅስቃሴው ላይ ስለ ሎዶቅያ ያደረገውን መተግበሪያ አረጋግጣለች፤ ስለዚህ ይህ በሰው ልጅ አመክንዮ የተገኘ መተግበሪያ አይደለም። የሰባተኛ ቀን አድቪንቲስት ቤተ ክርስቲያን በሕጋዊ መልኩ ከሪፐብሊካን ቀንድ ጋር ከመያዝ ሰባት ዓመት በፊት፣ በመንፈሳዊ መነሳሳት እንደ ሎዶቅያ ቤተ ክርስቲያን ተለይታ ነበር። ይህም ማለት፣ በሰባተኛ ቀን አድቪንቲስት ቤተ ክርስቲያን ታሪክ ውስጥ ራቁታ፣ ድሃ፣ ዕውር፣ ምስኪን እና የተጠላች ከመሆን በቀር ሌላ ነገር የነበረችበት አንድም ቀን ፈጽሞ አልነበረም ማለት ነው። ይህ ትንቢታዊ እውነት በሕዝቅኤል ምዕራፍ ስምንት ውስጥ የተገለጹትን አራቱን እየጨመሩ የሚሄዱ ርኩሶቶች፣ እንደ አድቪንቲዝም አራቱ ትውልዶች ለመለየት መሠረትና ማረጋገጫ ይሰጣል።

የሚለራውያን ታሪክ ከኢሳይያስ ሰባት ውስጥ ያሉት ስድሳ አምስት ዓመታት መዋቅር አንጻር ሲቀርብ፣ የሰባቱ ዘመናት ትንቢት የሚለራውያን እንቅስቃሴን ታሪክ በሙሉ የሚሸፍን ትንቢታዊ ጃንጥላ መሆኑ ሊታወቅ ይገባል። በ1856፣ ለሎዶቅያ ቤተ ክርስቲያን የተሰጠው መልእክት ለሚለራዊ አድቪንቲዝም የአሁኑ እውነት ሆነ። የሎዶቅያን መልእክት የሚያቀርበው ያዕቆብ ወይም ኤላን ዋይት አልነበረም፤ እርሱ ታማኝና እውነተኛ ምስክር ነበር።

ለሎዶቅያም ቤተ ክርስቲያንም መልእክት እንዲህ ጻፍ፤ አሜን፣ ታማኝና እውነተኛ ምስክር፣ የእግዚአብሔርም ፍጥረት መጀመሪያ የሆነው ይህን ይላል፤ ሥራህን አውቃለሁ፤ አንተ ቀዝቃዛም አይደለህ ሞቃትም አይደለህ፤ ቀዝቃዛ ወይም ሞቃት ብትሆን እመኝ ነበር። እንግዲህ ለብ ስለ ሆንህ፣ ቀዝቃዛም ሞቃትም ስላልሆንህ፣ ከአፌ ልተፋህ ነው። ሀብታም ነኝ፣ ብዙ ንብረትም አለኝ፣ ምንም አያስፈልገኝም ትላለህና፤ አንተ ግን ምስኪንና የሚያሳዝን፣ ድሀም፣ ዕውርም፣ ራቁትም እንደ ሆንህ አታውቅም፤ ሀብታም ትሆን ዘንድ በእሳት የተፈተነ ወርቅ ከእኔ እንድትገዛ፣ ትለብስም ዘንድ የራቁትነትህ እፍረት እንዳይገለጥ ነጭ ልብስ እንድትገዛ፣ ታይም ዘንድ ዓይኖቼህን በዓይን መድኃኒት እንድትቀባ እመክርሃለሁ። እኔ የምወዳቸውን ሁሉ እገሥጻለሁ እቀጣለሁም፤ ስለዚህ ቅንዓተኛ ሁን።

ንስሐም ግባ። እነሆ፣ በደጅ ቆሜ አንኳኳለሁ፤ ማንም ሰው ድምፃን ቢሰማ ደጃንም ቢከፍትልኝ፣ ወደ እርሱ እገባለሁ፣ ከእርሱም ጋር እራት እበላለሁ፣ እርሱም ከእኔ ጋር። ድል ለሚነሣ እኔ ደግሞ ድል እንደ ነሣሁ ከአባቴም ጋር በዙፋኑ እንደ ተቀመጥሁ፣ ከእኔ ጋር በዙፋኔ እንዲቀመጥ እሰጠዋለሁ። ጆሮ ያለው መንፈስ ለቤተ ክርስቲያናት የሚለውን ይስማ። ራእይ 3፡14-22።

እውነተኛው ምስክር ማንኛውም ሰው ድምፁን “ቢሰማ” ገብቶ ከእርሱ ጋር “እንደሚበላ” ያመለክታል። ሎዶቅያ በሩን ብትከፍት፣ ክርስቶስ ገብቶ ከእነርሱ ጋር ይበላል። ክርስቶስ እንዲገባ ቢፈቀድለት፣ መልእክት ይዞ ይገባል፤ ምክንያቱም የመብላት ምልክታዊ ፍቺ መልእክትን መቀበልን ይወክላል። ያ መልእክት በአጠቃላይ በቀላሉ የሎዶቅያ መልእክት ተብሎ ሊገለጽ ይችላል፤ ነገር ግን እርሱ የሚያቀርበው መልእክት የሚወክለውን ነገር አነስተኛ በሆነ መልኩ መመልከት ነው። በ1856 ሂራም ኤድሰን፣ የእግዚአብሔር መላእክት ዊልያም ሚሊርን እንዲያውቅና እንዲያውጅ የመሩትን በጣም የመጀመሪያውን “የዘመን ትንቢት” ግንዛቤ የሚያሰፋ ትንቢታዊ መረጃ የያዙ ስምንት ተከታታይ ጽሑፎችን አቀረበ። በእነዚያ ስምንት ጽሑፎች ውስጥ፣ ኤድሰን የኢሳይያስ ሰባት ስድሳ አምስት ዓመታትን በትክክል ይለያል።

የሚለር ሥራ መጀመሪያ የሆነው ሰባቱን ዘመናት ማግኘቱ ነበር፤ ከእርሱ አገልግሎት ስም የተሰየመው ንቅናቄ ሊያበቃ ሰባት ዓመት ሲቀረውም፣ የዚያው ትንቢት የበለጠ ጥልቅ መገለጥ ለሚለራዊ አድቪንቲዝም ቀረበ። ይህም በመንፈሳዊ መነሣሣት ሎዶቅያውያን ተብለው በተለዩበት በዚያው ዓመት ቀረበ። በትንቢታዊ አቆጣጠር ከሁለት ሺህ አምስት መቶ ሀያ ቀናት በኋላ፣ በ1863፣ የሚሊር የትንቢታዊ ጊዜ የመጀመሪያ ግኝት ተጣለ። ለአድቪንት ንቅናቄ የሎዶቅያ መልእክት በ1856 ደረሰ፣ ጌታም መግቢያ ሊያገኝ እንደሚችል ለማየት በስምንት ጽሑፎች ስምንት ጊዜ በደጃ አንኳኳ። ንቅናቄው መጨረሻ፣ እውነተኛው ምስክር ከሕዝቡ ጋር አብሮ ሊመገብ ወደደ፤ ይኸውም ከንቅናቄው መጀመሪያ የነበረውን የጊዜ የመጀመሪያ መልእክት በመብላት ነበር። ሕዝቡ ግን ለመብላት እምቢ አለ፤ ከዚያም ሰባት ዓመት፣ ወይም ሁለት ሺህ አምስት መቶ ሀያ ትንቢታዊ ቀናት በኋላ፣ ወደ ዊልያም ሚሊር እጅ የተሰጠውን የዳዊት ቁልፍ ከፈተውን ደጅ ሕዝቡ ዘንት። ወደ አሮጌ ሳምራዊ ነቢይ ተመለሱ፤ እርሱም ውሸት አበላቸው፣ በአህያና በአንበሳ መካከል እንዲሞቱ ዕጣቸውን አተሙ።

በ1856 ዓ.ም. የፕሮቴስታንት ቀንድ በራእይ ሸለቆ ቀውስ ውስጥ ነበረ፤ ምክንያቱም ራእይ በሌለበት ሕዝቡ ይጠፋል። በ1856 ዓ.ም. የሪፐብሊካን ቀንድም ደግሞ በቀውስ ውስጥ ነበረ።

1856 ዓ.ም. ደም የፈሰሰበት ካንሳስ ተብሎ የሚታወቀው ኃይለኛ ግጭት፣ የካንሳስ-ሚሁሪ ድንበር ጦርነት፣ መቀጠሉን አመለከተ። ትግሉ ካንሳስ እንደ ነፃ ግዛት ወይስ እንደ ባሪያ ግዛት ወደ ኅብረቱ ትገባ ዘንድ ወይም አይደለም በሚለው ጉዳይ ላይ ነበር። ግጭቱም ባርነትን የሚደግፍና ባርነትን የሚቃወሙ ሰፋሪዎች መካከል የተከሰቱ ኃይለኛ ግጭቶችን አካትቶ ነበር።

በ1856 ዓ.ም. ግንቦት 22 ቀን በአሜሪካ ሴኔት አዳራሽ ውስጥ ደግሞ አንድ ኃይለኛ ክስተት ተፈጠረ፤ ይህም ከደቡብ ካሮላይና የመጣ የባርነት ደጋፊ የኮንግረስ አባል ፕሬስተን ብሩክስ በማሳቹሴትስ ሴኔተር ቻርልስ ሰምነር ላይ በበትሩ በጭካኔ ሲደቃው ነበር። ሰምነር The Crime Against Kansas በሚል ርእስ የባርነትን የሚቃወም ንግግር አቅርቦ ነበር፣ ይህም ብሩክስን እጅግ አስቆጥቶት ነበር። ይህ የበትር ድብደባ ክስተት በባርነት ጉዳይ ላይ በሰሜንና በደቡብ መካከል እየጨመረ የነበረውን ውጥረት አጉልቶ አሳየ።

በ1856 ዓ.ም. የሪፐብሊካን ፓርቲ ተመሠረተ፤ ይህም በ1854 የጸደቀው የKansas-Nebraska Act ያስከተለውን የፖለቲካ ብጥብጥ ለመመለስ ነበር፤ ይህ ሕግ ባርነት ወደ አዳዲስ ግዛቶች እንዳይስፋፋ የሚቃወም አመጸ እየበረታ እንዲመጣ አደረገ። የፓርቲው የመጀመሪያ ብሔራዊ ጉባኤ በፊላዴልፊያ ተካሄደ፣ እና John C. Fremont በ1856 ምርጫ የፓርቲው የመጀመሪያ የፕሬዚዳንት እጩ ሆኖ ተመረጠ።

የካንሳስ-ኔብራስካ ሕግ የካንሳስና የኔብራስካን ግዛቶች በመደንበር በእነዚያ ግዛቶች የሚኖሩ ሰፋሪዎች በድንበራቸው ውስጥ ባርነት እንዲፈቀድ ወይስ እንዳይፈቀድ እንዲወስኑ ፈቀደ። ይህ ጽንሰ-ሐሳብ “የሕዝብ ሉዓላዊነት” በመባል የሚታወቅ ሲሆን፣ በሉዊዚያና ግዛት ውስጥ ከ36°30′ ትይዩ መስመር በሰሜን ያለውን ባርነት ከልክሎ የነበረውን የ1820 የሚዙሪ ስምምነት በተግባር ሰረዘ። ይህ ሕግ በግዛቶቹ ውስጥ ባርነትን በሚመለከት ጉዳይ ላይ ጥልቅ ተጽእኖ አሳደረ። እንደ ካንሳስ ያሉ ከዚህ ቀደም ነጻ መሬት ተብለው የሚቆጠሩ አካባቢዎች ውስጥ ባርነት ሊስፋፋ ይችላል የሚለውን እድል ስለከፈተ፣ የክልላዊ ውጥረቶችን እንደገና አቀጣጠለ። የካንሳስ-ኔብራስካ ሕግ መጽደቅ በካንሳስ ግዛት ውስጥ ለ“የሕዝብ ሉዓላዊነት” ድምፅ አሰጣጥ ውጤት ተጽእኖ ለማሳደር ተስፋ በማድረግ የባርነት ደጋፊና የባርነት ተቃዋሚ ሰፋሪዎች በብዛት እንዲገቡ አደረገ። ይህ በግዛቱ ላይ ቁጥጥር ለማግኘት የተደረገው ፍክክር ወደ ኃይለኛ ግጭቶችና በ1856 “ደም የፈሰሰባት ካንሳስ” ተብሎ ወደሚታወቀው የሕግ አልባነት ዘመን አመራ።

የ1856 ዓ.ም. የፕሬዚዳንት ምርጫ አስፈላጊ የፖለቲካ ክስተት ነበር። በዚህም ምርጫ መካከል የዴሞክራት ፓርቲው ጄምስ ቡካናን፣ የሪፐብሊካን ፓርቲው ጆን ሲ. ፍሪሞንት፣ እና የአሜሪካን ፓርቲ አባል የቀድሞ ፕሬዚዳንት ሚሊርድ ፊልሞር መካከል ሦስት ወገን ያለው ፍክክር ነበረ። ጄምስ ቡካናን ምርጫውን አሸንፎ የአሜሪካ ዩናይትድ ስቴትስ 15ኛው ፕሬዚዳንት ሆነ።

የጄምስ ቡካናን ፕሬዚዳንትነት በዋነኝነት የሚታወቀው በሰሜንና በደቡብ መካከል እየጨመረ የመጣውን ውጥረትና መከፋፈል በብቃት ለመፍታት ባለመቻሉ ነው። ይህም በመጨረሻ ከሥልጣን ከወረደ ብዙም ሳይቆይ የአሜሪካ የእርስ በእርስ ጦርነት እንዲፈነዳ አበቃ። በአመራርና በቀውስ አስተዳደር ረገድ ያሳየው እነዚህ ከባድ ውድቀቶች ምክንያት፣ ፕሬዚዳንትነቱ በአሜሪካ ታሪክ ካሉት እጅግ ያልተሳሉ ፕሬዚዳንትነቶች አንዱ እንደሆነ ብዙ ጊዜ ይታያል።

በ1857 ዓ.ም. የታወቀው ክፉ የድሬድ ስኮት ውሳኔ፣ ባሪያዎች ባሪያ ቢሆኑም ወይም ነጻ ቢሆኑም ዜጎች አይደሉም እና በፌዴራል ፍርድ ቤቶች ክስ ማቅረብ አይችሉም ብሎ አወጀ። እንዲሁም ኮንግረስ በአሜሪካ የግዛቶች ክልሎች ውስጥ ባርነትን ሊከለክል አይችልም ብሎ አወጀ። ዴሞክራቱ ቡካናን ይህን ባርነት ደጋፊ የሆነውን የድሬድ ስኮት ውሳኔ በይፋ ደገፈ።

የዴሞክራቱ ቡካናን የባርነትን ደጋፊ አቋም ውጥረቶች እስከ እርስ በእርስ ጦርነት ድረስ እንዲባባሱ መፍቀዱ ብቻ ሳይሆን፣ የሀገሪቱን ኢኮኖሚ ለመምራት ያለው አቅም ማነስ በ1857 የተከሰተውን የገንዘብ ፍርሃት አስከተለ። ይህም ከታላቁ የኢኮኖሚ ውድቀት በፊት በአሜሪካ ታሪክ ከታዩት እጅግ ታላላቅ የኢኮኖሚ ውድቀቶች አንዱ ነበር። የ1857 የገንዘብ ፍርሃት ለብዙ ዓመታት የቆየ ከባድ የኢኮኖሚ ድቀት አስከተለ። ንግዶችና ባንኮች ተዘጉ፣ ሥራ አጥነት ጨመረ፣ የአክሲዮን ገበያውም ወረደ።

በቡካናን ፕሬዚዳንትነት ዘመን የደቡብ ግዛቶች ከሕብረቱ የመለዩት ሂደታቸውን ጀመሩ፤ እነርሱም በ1860 ሪፐብሊካኖቹው አብርሃም ሊንከን በተመረጠ ጊዜ ምላሽ አድርገው ተለዩ። ቡካናን በዚህ የመለዩት ቀውስ ጉዳይ ላይ ገባሪ ያልሆነ አቀራረብ ወሰደ፤ የፌዴራል መንግሥት መለዩትን በኃይል ለመከላከል ሥልጣን የለውም ብሎ ይከራከር ነበር። ይህ የቁርጥ እርምጃ እጥረት የመለዩትን ንቅናቄው ጉልበት እንዲያገኝ ፈቀደ። ጠንካራ አመራር ማጣቱና የመለዩት ቀውሱን ለመፍታት ቁርጥ እርምጃ ለመውሰድ ያሳየው እርግጠኝነት ማጣት፣ ደቡብ ወታደራዊ ተቃውሞ ሳይገጥመው ከሕብረቱ ሊወጣ ይችላል የሚል ግንዛቤ እንዲኖረው አስተዋጽኦ አደረገ።

በ1860 ዓ.ም. የመጀመሪያው ሪፐብሊካን ፕሬዚዳንት አብርሃም ሊንከን ተመረጠ። በጃንዩዌሪ 1, 1863 ፕሬዚዳንት ሊንከን የመጨረሻውን የነፃ ማውጫ አዋጅ ፈርሞ አወጣ፤ ይህም በኮንፌዴሬት ቁጥጥር ሥር ባሉ ክልሎች የሚገኙ ሁሉም ባሪያ የተደረጉ ሰዎች ነፃ እንዲሆኑ አወጀ። ይህ የአስፈጻሚ ትእዛዝ ጦርነቱን ሕብረቱን ለማስጠበቅ ብቻ ሳይሆን ባርነትንም ለማቆም የሚደረግ ትግል እንዲሆን ስለለወጠው በእርስ

በርስ ጦርነቱ ላይ ከፍተኛ ተጽእኖ አሳደረ። የነፃ ማውጫ አዋጁ ሁሉንም ባሪያ የተደረጉ ሰዎች ወዲያውኑ ነፃ አላደረገም። በተለይ በኮንፌዴሬት ቁጥጥር ሥር ባሉ ክልሎች ላይ ብቻ ይተገበር ነበር፤ በዚያም ሕብረቱ ውስጥ ሥልጣን ነበረው። የሕብረቱ ኃይሎች እየገፉ ሲሄዱና በኮንፌዴሬት ግዛት ላይ ቁጥጥር ሲያገኙ አዋጁ ተፈጻሚ ሆነ፤ በእነዚያም አካባቢዎች የነበሩ ባሪያ የተደረጉ ሰዎች ነፃ ሆኑ። የነፃ ማውጫ አዋጁ በዩናይትድ ስቴትስ ውስጥ ባርነት በመጨረሻ እንዲወገድ ወደ ዚያ የሚያደርስ ወሳኝ እርምጃ ነበር፤ እንዲሁም በDecember 6, 1865 የጸደቀና የተረጋገጠው የዩ.ኤስ. ሕገ መንግሥት አሥራ ሦስተኛ ማሻሻያ እንዲጸድቅ መንገድ ጠረገ።

ከ1850ዎቹ ጀምሮ ያለው የሪፐብሊካን ቀንድ በባርነት ጉዳይ ቀውስ ውስጥ ነበረ። በአገሪቱ ውስጥ ያሉ ሁለት ዋና ዋና መከፋፈሎች በሁለት ዋና ዋና የፖለቲካ አስተሳሰብ መደቦች ተወክለው ነበር። በ1856 ፀረ-ባርነት እና ደጋፊ-ባርነት ቡድኖች ስለ ባርነት ያላቸውን አመለካከት ለማጽናት በሙከራ ወደ ካንሳስ ግዛት ሲገቡ፣ በዚያው ጊዜ ፊላዴልፊያ ከሎዶቅያ እየተለየች ስለነበረች፣ የመለየት ሂደት ተጀመረ። ዲሞክራቶች የባርነት ደጋፊዎች ነበሩ፣ ሪፐብሊካኖች ግን ፀረ-ባርነት ነበሩ።

በ1856 ዓ.ም.፣ “ደም የፈሰሰባት ካንሳስ” መጪውን ጦርነት የሚያመለክት አነስተኛ ምሳሌ ሆኖ ቆመ ነበር። በዚያ ዓመት የባርነት ደጋፊ የነበረ አንድ ዲሞክራት የሪፐብሊካኑ ቀንድ ራስ ሆኖ ተመረጠ፤ ውጤት አልባ የሆነውም አመራሩ እስከ እነዚህ የቅርብ የመጨረሻ ቀኖች ድረስ ውጤት አልባ የሆነ ፕሬዚዳንትነት ምልክት ሆነ። እርሱ ከቡካናን ፕሬዚዳንትነት የተውጡትን ውዥንብር ለማጽዳት ተገዶ የነበረውን የመጀመሪያውን ሪፐብሊካን ፕሬዚዳንት ቀደመ።

እስከ 1863 ድረስ የሪፐብሊካን ቀንድ በራእይ አሥራ ሦስት ውስጥ የተጠቀሰው የምድር አውሬ ታሪክ ውስጥ እጅግ አስፈላጊውን የአስፈጻሚ ትእዛዝ አወጣ። ይህ የአስፈጻሚ ትእዛዝ ስለ ባርነት ነበር። ከዚያ አዋጅ ውስጥ አንድ አንቀጽ እንዲህ ይላል፡- “በጌታችን ዘመን አንድ ሺህ ስምንት መቶ ስልሳ ሦስት በሆነው ዓመት ጥር ወር የመጀመሪያው ቀን፣ በዩናይትድ ስቴትስ ላይ በዓመፀ ላይ የሚገኙ ሕዝቦች ባሉባቸው በማንኛውም ክልል ወይም በክልል ውስጥ በተለየ ተወሰነ ክፍል ውስጥ እንደ ባሪያ የተያዙ ሰዎች ሁሉ በዚያ ቀን ጀምሮ፣ ከዚያ በኋላም፣ ለዘላለምም ነፃ ይሆናሉ፤ እንዲሁም በዩናይትድ ስቴትስ አስፈጻሚ መንግሥት፣ የዚህን ወታደራዊና የባሕር ኃይል ሥልጣን ጨምሮ፣ የእነዚህን ሰዎች ነፃነት ይቀበላል እና ይጠብቃል፤ እንዲሁም እነዚህን ሰዎች ወይም ከእነርሱ ማንኛውንም ሰው እውነተኛ ነፃነታቸውን ለማግኘት በሚያደርጉት ማናቸውም ጥረት ለመከላከል ምንም ድርጊት አያደርግም።” ምንም እንኳን በዚያ ወቅት የባርነት ችግር መፍትሔ በታሪክ አንፃር ያልተሟላ ነበር፣ ሊንኮልን “በማንኛውም ክልል ውስጥ እንደ ባሪያ የተያዙ ሰዎች ሁሉ ... በዚያ ቀን ጀምሮ፣ ከዚያ በኋላም፣ ለዘላለምም ነፃ ይሆናሉ” ብሎ በጻፈ ጊዜ የሕገ መንግሥቱ መሠረታዊ አሳብ ታወቀ።

ሊንኮን “ሰዎች ሁሉ እኩል ሆነው ተፈጥረዋል” ብሎ የሚያስረዳውን በሕገ መንግሥቱ ውስጥ የተገለጸውን መሠረታዊ መርህ እየተመለሰ ነበር። በዚያኑ ጊዜ የፕሮቴስታንት ቀንድ የባርነት ትንቢት የሆነውን መሠረታዊ ትንቢቱን እየተቃወመ ሳለ፣ ሊንኮን ወደ መሠረታዊ እውነቶች እየተመለሰ ነበር። ስለዚህ፣ በሪፐብሊካን ቀንድ ስለ ባርነት በታሪኩ ውስጥ እጅግ አስፈላጊውን “executive order” እያደረገ ባለበት በዚያው ጊዜ፣ የፕሮቴስታንት ቀንድ ደግሞ በትንቢታዊ ታሪኩ ውስጥ ስለ ባርነት ትንቢት፣ በሙሴ መሐላና እርግማን የተወከለውን፣ እጅግ አስፈላጊውን የአስፈጻሚ ትእዛዝ አደረገ። የሪፐብሊካን ቀንድ ወደ መሠረቶች ለመመለስ መረጠ፤ የፕሮቴስታንት ቀንድ ግን መሠረቱን ለመጣል እና ፈጽሞ እንዳይመለስባቸው የታዘዘላቸውን እነዚያን ወደ እነርሱ ለመመለስ መረጠ።

በ1863 ዓ.ም. ሪፐብሊካን ቀንድ በሁለት ሰፈሮች ተከፍሎ ነበር፤ ይህም እንደ ጥንታዊቷ የእስራኤል መንግሥት በኢዮርብዓምና በሮብዓም ዘመን ተከፍላ እንደነበረች ነው። በ1863 ዓ.ም. ፕሮቴስታንት ቀንድ

በሕግ ከሪፐብሊካን ቀንድ ጋር ተያይዞ ሆነ፤ ይህም በቤቴልና በዳን ያቆመው የኢዮርብዓም ሁለት መሠዊዎች የተወከለ ነው። እነዚህ ሁለቱ ቀንዶች በታሪክ ውስጥ እርስ በእርሳቸው በትይዩ ይንቀሳቀሳሉ፤ እናም የ1863 ታሪክ በተለይ የመጨረሻዎቹን ዘመናት ታሪክ ይወክላል።

በሚለራዊ ታሪክ የተከናወነው ታሪክ፣ በመቶ አርባ አራት ሺህ ታሪክ ውስጥ ከጥቂት ትንቢታዊ ልዩ ማስጠንቀቂያዎች ጋር እንደገና ይደገማል። ከእነዚያ ማስጠንቀቂያዎች አንዱ፣ በሚለራዊ ታሪክ ውስጥ የተነጣጠረው አድማጮች መጀመሪያ ከእንቅስቃሴው ውጭ ያሉ ሰዎች እንደነበሩ፣ ከዚያም በኋላ እንቅስቃሴው ራሱ እንደነበረ ነው። በመቶ አርባ አራት ሺህ እንቅስቃሴ ውስጥ ግን፣ የራዕይ አሥራ ስምንት ሁለቱ ድምፆች ሁለት የተነጣጠሩ አድማጮችን ያመለክታሉ፤ ነገር ግን እነዚያ አድማጮች ከሚለራዊ ታሪክ በተቃራኒ ቅደም ተከተል ውስጥ ናቸው። የመጀመሪያው ተነጣጣሪ አድማጭ የእግዚአብሔር ሕዝብ ነው፣ ሁለተኛው ድምፅ ግን እስካሁን በባቢሎን ውስጥ ያሉ ሌሎች የእግዚአብሔር በጎች ናቸው።

ሌላ ትንቢታዊ ማስጠንቀቂያ ደግሞ ይህ ነው፤ ምንም እንኳን ሁለቱም ታሪኮች ከአንድ ቤተ ክርስቲያን ወደ ሌላ የሚሻገሩ ቢሆኑም፣ ሚለራውያን ከፊላዴልፊያ ወደ ሎዶቅያ ተንቀሳቀሱ፤ እና የሦስተኛው መልአክ ኃያል እንቅስቃሴ ከሎዶቅያ ወደ ፊላዴልፊያ ይንቀሳቀሳል። ይህም ሚለራውያን ከስድስተኛይቱ ቤተ ክርስቲያን ወደ ሰባተኛይቱ ቤተ ክርስቲያን እንደሄዱ፣ አንድ መቶ አርባ አራት ሺህም ከሰባተኛይቱ ቤተ ክርስቲያን ወደ ስምንተኛይቱ ቤተ ክርስቲያን እንደሚሄዱ ያመለክታል፤ እርስዎም ከሰባቱ ናት።

የሪፐብሊካን ቀንድ እንቅስቃሴውን ከባርነትን የሚደግፍ ሕዝብ ወደ ባርነትን የሚቃወም ሕዝብ በ1863 አካባቢ ካለው ታሪክ ጀምሮ ጀመረ። የዚያ ታሪክ ቀውስ በእነዚህ “የመጨረሻ ቀኖች” ውስጥ ያሉትን እነዚያን ተቃራኒዎች የሆኑ ሁለት ፖለቲካዊ ፓርቲዎች አቋቋሙ። እንዲሁም ከዚያ ታሪክ የመጀመሪያው የሪፐብሊካን ፕሬዚዳንት ጦርነቱ ከተጠናቀቀ ከጥቂት ቀናት በኋላ እንደተገደለ፣ የመጨረሻው የሪፐብሊካን ፕሬዚዳንት በምሳሌያዊ ሁኔታ ተገደለ እና ዓለም ሲደሰት እንደ ሞተ በመንገድ ላይ ተተወ። እርሱ የተገደለው የእርስ በርስ ጦርነቱ ከተጠናቀቀ ከጥቂት ቀናት በኋላ ብቻ ሳይሆን፣ የመጨረሻው የእርስ በርስ ጦርነት ከመጀመሩ ትንሽ በፊት ነበር።

የመጀመሪያው ሪፐብሊካን ፕሬዚዳንት በአሜሪካ ታሪክ እጅግ ውጤት ያልሰጠ ፕሬዚዳንት ተቀድሞት ነበር፤ የመጨረሻውም ሪፐብሊካን ፕሬዚዳንት ደግሞ በዚያው አይነት ይቀደማል። ከመጀመሪያው ሪፐብሊካን ፕሬዚዳንት በፊት የነበረው የዲሞክራቲክ ፕሬዚዳንት ውጤት አልባነት ወደ እርስ በርስ ጦርነት የተሻገረውን ቀውስ አፋጠነ፤ አሁንም ያው ውጤት አልባነት በመከሰት ላይ ነው። ከመጨረሻው ሪፐብሊካን ፕሬዚዳንት በፊት የሚመጣው የዲሞክራቲክ ፕሬዚዳንት ኢኮኖሚውን እስከዚያ ድረስ በአሜሪካ ታሪክ ታላቁን የኢኮኖሚ ውድቀት እንዲያመጣ በሆነ መልኩ አስተዳደረ። ሁለቱ ቀንዶች እስከ እሑድ ሕግ ድረስ በትይዩ ይሄዳሉ። በ1863 የሁለቱም ቀንዶች የመጀመሪያው ትውልድ ጀመረ፤ እና ለሁለቱም ቀንዶች አራተኛውና የመጨረሻው ትውልድ ወደ ምሥራቅ ተመልክቶ ፀሐይን ሲሰግድ ይገኛል።

መልእክቱን የሚያረጋግጡ የእግዚአብሔር ፍርዶች ከኤልያስ መልእክት ጋር ሁልጊዜ ይታጀባሉ። የዓለም ማኅበረሰብ አሁን ከጥፋት ውኃ በፊት እንደነበሩት ሰዎች እየኖረ ነው። እየበሉ እየጠጡም ነው፤ ሊነሳ የሚችልን ማንኛውንም ችግር ዓለም-አቀፋዊ የቴክኖሎጂ ግዙፎች እንደሚፈቱትም ተስፋ ያደርጋሉ። የእግዚአብሔር ቃል ዓለም አሁን በአስደናቂ ታላቅ ቀውስ አፋፍ ላይ እንዳለች እየለየ ነው።

“ሌሊቱ ስለ ምንድር ነው?’ የእነዚህን መልእክቶች አስፈላጊነት እለያለሁን? በታላቁ የማስታረቂያ ሥርዓት የመዝጊያ ሥራ ውስጥ የሚይዙትን ስፍራ እረዳለሁን? በ’የትንቢት የተረጋገጠ ቃል’ እጅግ የተለመድሁ ስለሆነ በዙሪያዬ በመፈጸም ላይ ባሉት ክስተቶች ውስጥ የሚመጣው ንጉሥ እስከ ደጅ ድረስ እንደደረሰ የሚያረጋግጥ ግልጽ ማስረጃ አያለሁን? እግዚአብሔር በሰጠኝ ብርሃን አንጻር በእኔ ላይ የሚያርፈውን ኃላፊነት እሰማለሁን? እንደ መጋቢው በአደረጃጀት ባለ ጥረት ጥፋዎችን ለማዳን ለእኔ

አደራ የተሰጠኝን ተሰጥኦ ሁሉ እጠቀማለሁን? ወይስ ሞቅ ያለ ብቻ ሳይሆን ደካማና ግዴለኛ ነኝን፤ በክፉ ዓለም ጋር በከፊል ተቀላቅዬ፤ እግዚአብሔር የሰጠኝን ሀብትና ችሎታ በብዛት ለራሴ መደሰቻ እጠቀማለሁን? ከሥራው እድገት ይልቅ ለራሴ ምቹትና መዝናኛ አብዛኛውን እንክብካቤ አደርጋለሁን? በአካሄዴ 'በዓለም ውስጥ እየበረታ የመጣውን ይህን እምነት፤ ሰባተኛ ቀን አድሼንቲስቶች መለከቱን ያልተወሰነ ድምፅ እየሰጡ ናቸው፤ እናም በዓለማውያን መንገድ እየተከተሉ ናቸው የሚለውን' አበረታታለሁን?"

“ዓለምን ስለ ኃጢአታቸው ለመቅጣት የሚቀርብ እግዚአብሔር የእግሩን ድምፅ እንሰማለን። የዘመኑ ፍጻሜ በእኛ ላይ ቀርቦአል። የዓለም ነዋሪዎች እንዲቃጠሉ በነዶች እየታሰሩ ነው። ከእንክርዳዱ ጋር ታስራላችሁን? በየዓመቱ ሺህ ሺህና አስር ሺህ እጥፍ አስር ሺህ ነፍሳት እየጠፉ፤ በኃጢአታቸውም እየሞቱ እንዳሉ ታውቃላችሁን? የእግዚአብሔር መቅሰፍቶችና ፍርዶች አስቀድመው ሥራቸውን እያደረጉ ናቸው፤ የእውነት ብርሃን በመንገዳቸው ላይ አልበራላቸውምና ነፍሳት ወደ ጥፋት እየሄዱ ነው።” General Conference Daily Bulletin, April 1, 1897.

በነፍሴ በሌሊት አንተን ተመኘሁ፤ አዎን፣ በውስጤ በለው መንፈሴ ማልዶ እፈልግሃለሁ፤ ፍርዶቼህ በምድር ላይ በሚሆኑ ጊዜ፣ የዓለም ነዋሪዎች ጽድቅን ይማራሉና። ኢሳይያስ 26፡9።